

govinskih zvez in medsebojna gospodarska podpora. Važna točka razgovorov so tudi bili kulturni stiki med obema državama, ki bodo prišli v prid slovensko-hrvaški narodni manjšini v Italiji. Od sklenitve italijansko-jugoslovanske pogodbe v marcu

1937 so bile v življenju naših slovenskih in hrvaških bratov v Italiji mnogotere trdote odstranjene. Trdno upamo, da bo blagodatni poglobljenega prijateljstva med obema državama v še večji meri deležna slovensko-hrvaška narodna manjšina.

Kaj smo videli v Beogradu?

Beograd, 17. januarja.

Naše čitatelje in volilce bo gotovo zanimalo, kake vtise imamo novo izvoljeni poslanci ob prvih sejah narodne skupščine.

Velik ugled dr. Korošca

Slovenski poslanci smo bili v Beogradu zelo prijazno sprejeti. To pa radi velikega ugleda in spoštovanja, ki ga uživa naš voditelj dr. Anton Korošec. Drugo, kar daje nam Slovencem poseben sloves, pa je dejstvo, da smo v Sloveniji pri volitvah tako sijajno zmagali, kakor JRZ nikjer v nobeni drugi banovini. Ves Beograd ve, da je Slovenija po ogromni večini, tako v podeželju kakor v mestih, na strani dr. Korošca in JRZ. Vedeli so tudi to, da menda nikjer v državi niso nasprotniki uporabljali tako žalostnih sredstev kakor pri nas v Sloveniji, da bi uspeli. Posebno naglašajo povsod, kamor pridemo, da niti na ta način niso mogli zrušiti dr. Korošca v Sloveniji, da so se združili v skupno fronto komunisti, bivši orjunci, pofovci, socialisti, pucljevci, mačkovi in vsi drugi naši nasprotniki, pa so ostali tako majhni in poraženi, kakor še nikdar poprej.

Ko je dr. Korošec zadnjič izstopil iz vlade, smo bili v Sloveniji neprijetno iznenađeni. Povsem drugače pa je bilo tu v Beogradu. Tu so vedeli, da dr. Korošec ve, kaj dela. Že prve dni, ko smo prišli v Beograd, so nam poslanci iz južnih krajev pa tudi drugi odličniki pripovedovali, da čaka dr. Korošca še velika naloga.

Dr. Korošec v narodni skupščini

Ko smo v ponedeljek, 16. januarja, prišli poslanci v veliko sejno dvorano narodne skupščine, smo zasedli središče dvorane, od koder imamo pogled na vse strani. Zanimalo vas bo gotovo, ako vam sporočimo, da je bil naš voditelj dr. Korošec, ko je prišel v dvorano, zelo živahno in z velikim navdušenjem pozdravljen ne samo od nas slovenskih poslancev, ampak od vse zbornice. Ploskanja in vzklikanja dr. Korošcu ni bilo kraja. Poslanci, ministri in senatorji s vseh strani prihajali k njemu, mu stiskali roke ter vzklikali. Dr. Korošec je prišel k slovenskim poslancem, vsakemu posebej je stisnil roko, povedal par bodrilnih in veselih besed. Takoj tam smo imeli posvet o našem delovanju.

Ko smo bili poslanci po imenih klicani, da oddamo svoja poslanska pooblastila, je bil dr. Korošec zopet tako živahno pozdravljen od vse skupščine kot nihče drug. Te prizore bi si naj ogledali tisti »junaki« iz Slovenije iz nam nasprotnih vrst, ki iz znanega razloga brbljajo okoli, da je dr. Korošec odžagan. Vsi ti naj vedo, da sloves dr. Korošca menda še nikdar ni bil tako visok in tako častitljiv kot ravno sedaj. To je dovolj jasno znamenje, da ima dr. Korošec vedno veliko besedo in velik vpliv v razvoju naše notranje politike.

Dr. Korošec predsednik senata

Kakor v novo izvoljeni skupščini, tako ima dr. Korošec tudi velik sloves v senatu.

V ponedeljek, 16. januarja, je senat volil svoje predsedstvo. Dasi ravno šteje senat okoli 80 članov in je med temi samo osem Slovencev, je bil pri volitvi predsednika izvoljen za predsednika senata naš voditelj dr. Korošec. Dobil je od 65 oddanih glasov 51, dočim so senatorji drugih strank oddali prazne glasovnice, ker so že vnaprej videli, da bi s svojim kandidatom propadli.

Zavrnitev nasprotnikov in delo naših poslancev za bodoče

To sem vam napisal in vam sporočam iz jugoslovanske prestolice z namenom, da lahko zavrnete tiste mačkove in njihove družabnike v Sloveniji, ki še vedno lažejo in kričijo po slovenskih vaseh, da je dr. Korošec vržen iz vlade in da ga nihče ne mara. Povem pa tudi to, da se tu v Beogradu živa duša ne zmeni za dr. Kramerja, Puclja, dr. Mačka ali pa za kakega dr. Reimana, dr. Pirkmajerja, dr. Kukovca in slične.

Tu se sedaj poslanci pripravljamo za zakonodajno delo v korist našega ljudstva. Po ministrstvih se sedaj pripravljajo na nov državni proračun in slovenski poslanci se vsak dan posvetujemo, kako bi mogli čim bolj koristiti svojim volilcem in narodu.

Žalostna volilna slika s Hrvaške

Te dni zaseda tako zvani verifikacijski odbor, ki smo ga izvolili v torek, 17. januarja. Verifikacijski odbor odloča o tem,

kateri poslanci so bili pravilno izvoljeni in kateri ne. Iz Slovenije je prispela samo neka malenkostna pritožba, dočim je največ utemeljenih pritožb proti volitvam na Hrvaškem. Tam so mačkovi izvajali tako nasilje in počenjali na posameznih voliščih take protizakonitosti, da se to početje mora studiti vsakemu poštenemu človeku. Mačkovi so že vnaprej grozili, da bodo tistim, ki bodo volili Stojadinovičovo listo, požgali hiše, posekali sadno drevje in vinske trte, da bodo tiste, ki kandidirajo za dr. Stojadinoviča, oziroma JRZ in bodo volili proti dr. Mačku, pobili. Mačkovi so vse to res izvajali. Mnogo je primerov, ko so pristašem JRZ požgali poslopja in jim požgali ter posekali najlepše sadno drevje in vinsko trto ter so skoro do smrti pobili več volilcev in agitatorjev JRZ. Na voliščih so rabili silo ter so v volilne seznane kar pisali glasove za dr. Mačka, ne da bi vsi volilci prišli na volišče. Samo na tak način je dobil dr. Maček na Hrvaškem toliko glasov. Verifikacijski odbor bo sedaj te stvari razmotrival. Vendar, da se Hrvat ne bodo pritoževali, jim bodo poslanski manč ti najbrž vkljub temu potrjeni.

Dr. Maček ima smolo s svojimi poslanci

Tako zvana njegova združena opozicija ne drži in se hudo krha. Nad 20 poslancev, ki so bili izvoljeni na listi dr. Mačka, je že pokazalo dr. Mačku hrbet in so prišli v Beograd. Samo okoli 40 poslancev od 370 je ostalo z dr. Mačkom doma za pečjo. Računa pa se, da bo tudi od teh polagoma eden ali drugi prisopihal v Beograd in da bo nazadnje dr. Maček ostal v zapečku z bore maloštevilnimi poslanci.

Za danes naj zadostuje to splošno poročilo. Ako bo zopet kaj posebno novega in važnega, vam bom zopet napisal za »Slov. gospodarja«. Do tedaj pa vsi prijatelji pozdravljeni!

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Verifikacijski odbor na delu. Prvo zasedanje novo izvoljene skupščine je bilo zaključeno z izvolitvijo verifikacijskega odbora, kateri bo natančno pregledal in pripravil za skupščino vse važnejše dogodke, kateri so se zgodili med zadnjimi volitvami. Za volitve verifikacijskega odbora sta vložila listi: poslanski klub JRZ in združena opozicija. Nosilec JRZ liste je bil bivši predsednik narodne skupščine Stevan Cirič. Na tej listi sta prišla v verifikacijski odbor od Slovencev dr. Anton Ogrizek in Albin Šmajd, kot njuna namestnika pa Fr. Bajlec in Karel Gajšek. Nosilec opozicijske liste je bil dr. Miloš Tupanjanin. V verifikacijskem odboru ima JRZ 19 članov, opozicija pa 2, ki pripadata skupini bivših zemljoradnikov.

V DRUGIH DRŽAVAH

Bolgarski kralj v Rimu pri poroki. Bolgarski kralj Boris se je mudil zadnje dni minulega tedna s spremstvom v Rimu in je prisostvoval poroki princezinje Marije Savojske s princem Luisom Bourbonjskim.

Nova vlada na Slovaškem. Predsednik češko-slovaške republike dr. Hacha je imenoval na predlog predsednika slovaškega parlamenta novo slovaško vlado. Ministrski predsednik in notranji minister je dr.

Tiso; prometni minister Turčanski, pravosodni Jožef Sivak in finančni Teplanski. Iz vlade je izpadel dosedanji minister za prosveto Černak.

Svečana otvoritev avtonomne slovaške zbornice. Avtonomna slovaška zbornica je bila slovesno otvorjena 18. januarja v prostorih vseučilišča v Bratislavi. Otvoritve so se udeležili poleg vseh 63 poslancev, kolikor jih šteje slovaški deželni zbor, in vseh članov slovaške avtonomne vlade tudi predsednik češko-slovaške osrednje vlade Beran, vojni minister general Sirovy, predsednik osrednje zbornice Malypetr in predsednik senata Soukup. Po službi božji v jezuitski cerkvi je bila najprej zaprisega Hlinkove garde, nakar je sledila svečana otvoritev deželnega zbora. Prvo sejo je otvoril najstarejši poslanec dr. Budaj. Sledila je zaprisega poslancev, kateri so potem izvolili za predsednika deželnega zbora tajnika Slovaške ljudske stranke Sokola. Po izvolitvi še dveh podpredsednikov in stalnih odborov je bila po govoru novega deželnozborskega predsednika Sokola prva seja zaključena in bo sklicana prihodnja pismeno.

Avtonomna vlada Karpatske Ukrajine razširjena. Predsednik češko-slovaške republike je imenoval za tretjega člana vlade Karpatske Ukrajine generala Leva Praha, dosedanjega poveljnika vzhodne Slova-

ške in Karpatske Ukrajine. Imenovanje omenjenega generala je izzvalo v ukrajinskih krogih presenečenje ter toliko nejevoljo, da je predsednik avtonomne ukrajinske vlade dr. Vološin proti temu imenovanju brzojavno ugovarjal pri predsedniku osrednje vlade Beranu in predsedniku republike dr. Hachi. Z ozirom na nejevoljo rusinskega ljudstva general Prhalo svojega mesta kot minister ni nastopil in se je vrnil v Prago.

Volitve v Karpatski Ukrajini. Volitve v avtonomni deželni zbor Karpatske Ukrajine bodo 12. februarja. Izvoljenih bo 32 poslancev.

Madžarski zunanji minister obiskal Berlin. V minulem tednu se je mudil madžarski zunanji minister Czaky dva dni v Berlinu. Sprejel ga je kancler Hitler. Imel je več posvetovanj z nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom, maršalom Göringom, Hitlerjevim namestnikom Hessom in z raznimi drugimi nemškimi vodilnimi osebnostmi. Vsi pogovori so potekali v duhu popolnega soglasja in poglobitve prijateljstva med obema državama.

Dunajski cesarski grad sedež narodno-socialistične stranke. Bivši dunajski cesarski grad Schönbrunn preurejajo za glavni stan narodno-socialistične stranke. Nekdanje sobe in dvorane avstrijskih cesarjev so že določene za bivališče kanclerja Hitlerja, ki bo obiskal Dunaj vsako leto za več dni. Poletni oddih bo izbral Hitler za bivanje na Solnograškem v gradu Kleesheim, nekdanji prestolici solnograških nadškofov.

Nemški zunanji minister se bo mudil dva dni v Varšavi. Zopetno zbližanje med Nemčijo in Poljsko, o katerem smo že poročali, je rodilo obisk nemškega zunanjega ministra Ribbentropa v Varšavi. Ribbentrop bo prispel v prestolico Poljske 25. januarja. Obisk bo trajal s posameznimi, sprejemi in političnimi razgovori do 27. januarja.

Novi predsednik nemške državne banke. Kancler Hitler je odstavil dosedanjega več-

Zadnji teden...

Samo do 31. januarja 1939 imate čas, da pridete v seznam onih naročnikov, katerim zavaruje Slovenski gospodar njihovo stanovanjsko hišo v slučaju požara.

Pošljite zato pravočasno celoletno naročnino v znesku 32.— dinarjev.

letnega predsednika nemške državne banke dr. Schachta in je bil imenovan na njegovo mesto gospodarski minister dr. Funk, ki je eden najbližjih sodelavcev maršala Göringa, kateri je vodja nemškega štiri-letnega gospodarskega načrta. Beleženo spremembo tolmačijo v tem smislu, da je Nemčija v hudih denarnih težavah.

Nova belgijska vlada. Pod predsedstvom socialista Spaaka je bila preosnovana belgijska vlada, v kateri je sedaj pet socialistov, pet katoličanov, trije liberalci in eden izven strank.

Predsednik francoske republike pojde v London. Predsednik francoske republike Lebrun bo biskal 21. marca s svojo soprogo London, kjer bo ostal tri dni in bo s tem vrnil lanski obisk angleškega kraljevskega para.

Iznani judje bodo vendarle dobili zatočišče. Na judse se je spravila skoro vsa Evropa, kateri pa prednjači v tem oziru Nemčija. Dolgo časa je vznemirjalo Nemce in Angleže vprašanje: Kam z izgnanimi judi, katerih se otepa vsakdo v Evropi? Sedaj je prispela iz Amerike vest, da se je vlada republike San Domingo na otoku Haiti, ki je dvakrat tako velika kot Palestina, odločila, da sprejme na svoja še nenaseljena zemljišča 100.000 evropskih judov in drugih izseljencev. Generalni konzul omenjene republike v Londonu je izdelal za izvedbo te naselitve podroben načrt, katerega je že predložil svoji vladi. Načrt predvideva priznanje samoupravnih pravic vseljenecem in zagotovila, da jih oblast ne more izgnati s področij republike. Judje bodo zasedli neobljudene predele in si bodo tam zgradili svoje nove domove, vasi ter mesta.

Novice iz španske državljanske vojne

V teku zimske ofenzive in še pred odločilnim pohodom na glavno mesto rdeče Katalonije — Barcelono, so zasedle Francoske čete 7500 kvadr. kilometrov katalonskega ozemlja ter so zajele nad 40.000 ujetnikov z ogromnim vojnim materialom. Po podatkih rdeče vlade je v njeni posesti še 12 glavnih pokrajinskih mest, v Francovi pa 38. Nacionalistična Španija obsega 369.672 kvadr. kilometrov s 14 milijoni prebivalcev, rdeča pa 135.588 kvadr. kilo-

metrov z 8 milijoni prebivalcev. Po številnih zmagah je v Kataloniji zmagovita Francova armada na pohodu do končnega cilja v tej pokrajini, na

Barcelono

Da se bo Franco sigurno polastil vse Katalonije z Barcelono, je v prodiranju levo krilo njegove katalonske armade proti mestu Seo de Urgel visoko v Pirenejih. Z zasedbo te postojanke bo presekana zveza s Francijo.

Pravda zaradi bolh

Iz Budimpešte poročajo tole zanimivost: Tamkaj je gostovala cirkuška družba iz Debrečina. Eden izmed te družbe je stanoval pri neki gospe, ki je bila na glasu nenavadno snažne ženske in gospodinje. Gospodinja je vsako jutro čistila stanovanje in trebila mrčes, da je bilo stanovanje vedno čisto. Za pobijanje bolh je porabljala poseben prašek, s katerim je uničila vse bolhe. Ko je nekega jutra iskala bolhe v stanovanju, jih je nekaj odkrila ter jih takoj pokončala s praškom. Žal pa so bile tiste bolhe izvežbane, saj je cirkuški umetnik z njimi nastopal pri predstavah. Čez dvajset bolh je nesrečna ženska tako pokončala in vse so bile izvežbane. Ko je prišel umetnik do-

V mrežah greha

Nina se je smehljala. Štefanu se je zdelo, da je še lepša, kakor je zunaj mislil. Občudovaje jo je gledal. Nina je to opazila in bila vesela.

»Jutri zvečer me boste lahko videli, če boste hoteli!« je odvrnila.

»Ali naj sem pridem?« je veselo vzkliknil fant. Srce mu je tako močno utripalo, da se je bal, da mu bo razneslo prsi.

»O, ne! Sem nikakor ne hodite! Prihodnjič vam povem, zakaj ne. Pridite — pridite k mostu. Sedaj pa pojdite! Lahko noč!«

Štefanove noge se niso hotele premakniti. Fant je ko začaran strmel v Nino.

»Nina!« se je zaslíšal iz druge sobe godrnjav ženski glas.

»Da! Takoj!«

Prst je dala na usta. S tem je opomnila Štefana, naj molči. Ko je videla njegovo obotavljanje, je stopila k njemu, ga prijala za glavo in poljubila na čelo.

»Nina!« se je oglasil prejšnji glas. »Kdo je v sobi?«

Dekle je potisnilo Štefana iz sobe ter zaprlo vrata. Fant je ko v sanjah taval proti ulici.

Zrak je bil hladen. Ena stran ulice je bila temna, druga razsvetljena.

Štefan se ni zmenil za okolico.

3

»Nina Mateskas! Moj Bog! Nina Mateskas!« je ponavljal šepetaje, med tem ko je počasi korakal proti domu.

3.

Štefan skoraj vso noč ni zatísnil očesa. Strmel je v strop in sanjal o Nini in bodočnosti. V duhu je zrl toplo družinsko gnezdo.

Zjutraj je bil ves razigran. Med oblačenjem si je polglasno pel in žvižgal.

Mati ga je začudeno opazovala.

»Danes si pa zelo dobro razporežen,« je pripomnila, ko je v kuhinji sedel za mizo k zajutruku.

»Zakaj ne bi bil! Saj sem mlad in zunaj je pomlad!«

»Da... Ponoči si govoril v spanju.«

»Vročje je bilo, morda radi tega.«

»Ne, ne. Nekaj drugo mora biti vzrok.«

»Kaj?«

»Ne vem. A zdi se mi, da nekaj ne bo v redu.

Take občutke imam ko pred očetovo smrtjo. Kakor da bi kaka nesreča prežala na naju.«

Materin obraz je bil rumenkast in poln gub. Štefan je zrl v ta obraz in pomiloval mater, ker je vedel, da ponoči ni mogla spati. A sama si je kriva. Zakaj pa se vznemirja za vsako malenkost...

»Kaj vam je? Morda vas spet muči revmatizem?« je vprašal sočutno.

»Ne. Ni revmatizem kriv. Toda...«

»No, kaj?« ji je segel sin v besedo.